

Rhen. sup.

OS, 8

Vol. 17. 17. 17. II (15)

Rhen. Sup. Vol. 3. Francof. p

H. Sax. 1098.

ORATIO

FUNE BRIS:

Super

LUCTUOSA MORTE,

Generosissimi & fortissimi He-
rois, Domini, Domini

OTTONIS,

Comitis in SOLMS, Domini in Mün-
tzenbergk, Wildenfels & Sonnenvvald, &c.

Aulæ Electoralis Palatinæ supremi
Mareschalli, &c.

SCRIPTA

à

JOSIA GLASER
ARGENTORATENSE,

ET

PUBLICÈ HABITA.

In Electorali Academia Heidelbergensi,

Ad diem XVI Julii Anno MDCX

*Illustri ac Generoso Dno
IOANNI ALBERTO, He-
Comiti in Solms Dno in
Trenbergk, Dno su-
Comiti, submisit ob
HUT HOB*

PROSAPIA GENEROSA,
VIRTUTE HEROICA, GLORIA
RERUM, TAM PACE QUAM BELLO
GESTARUM MAGNIFI-
CA, VERE

ILLUSTRIBUS AC GENEROSIS

INCLUTÆ ET ANTIQUISSIMÆ BRAUNFEL-
SIANÆ SOLMENSIIUM FAMILIÆ
COMITIBUS, &c.

DOMINIS ET PATRONIS DE ME
MEISQUE OPTIME MERITIS:

HÆC

E X E Q U I A L I A

GENEROSISSIMO

DOMINO

Dn. OTTONI

HABITA:

FRATRIBUS PROPINQUIS, &c.

EJUS, PERPETUÆ GRATITUDI-

NIS ERGO SUBMISSE

DICO ET CONSEURO

JOSIAS GLASER.

ORATIO.

NASCENTES morimur,
finisq; ab origine pen-
det, inquit ille: mistaq;
senum. Et juvenum
densari funera; non
modò veteres suo secu-
lo experti sunt, verum
Et nos hodieque, magno boni publici damno,
pròb-dolor, mature Et intempestive nimis ex-
perimur. Superioribus namque diebus amisi-
mus generosissimum illum Et incomparabi-
lem heroem, Dominum OTTONEM Junio-
rem Comitem Solmensem, Et c. Cujus prema-
tura mors, quantum luctus bonis omnibus at-
tulerit, non mei instituti est jam pluribus re-
censere; cum adhuc universi Palatinatus, si
non totius Germaniæ mœror, abundè omni-
um bonorum animos vultusque largiter obsi-
deat: mei saltem muneris erit, bonâ ve-
strâ cum gratiâ, ultimo prosequi honore bea-
tæ Illius animæ manes; ac magnâ gratitudini
testanda, qualem cunque verborum ei con-

A 2

struere aram: idque, non ornato atque polito
Orationis genere, sed simplici atque succincto;
quo & alioqui defunctus Ipse maximè delecta-
batur. imitatus eo pictores, qui ut immensas
regiones parvula tabula ambitu circumscri-
bunt, & ob oculos ponunt: ita ego innume-
ras ejus laudes, quarum singula, singulas o-
rationes exposcerent, carptim solummodò
atingam, & quasi punctis quibusdam signa-
bo; ut me & patientia vestra, & temporis, &
tenuitatis meae rationem habuisse, probè intel-
ligatis. Quod dum facio, adeste quæso a-
nimis, Auditores, & date benignè veniam,
si ego homo-juvenis, & in hoc exercitii genere
minimè confirmatus, politissimo vestro judi-
cio indignum quid attulero; utpote, qui ab-
undè mihi consecutus videbor, si studium me-
um, gratique animi officium non desiderave-
ritis. Et solent quidem plerique in hisce
Exequialibus, quasi præscripto quodam, Pa-
triam, Genus, Educationem laudare. neque
id cum faciunt, sine certa ratione faciunt.
Nam si planta boni ac feracis seminis, solo
fœcundo depacta, frequentiq; adjuncta culturâ,
haud

haud difficulter uberes ac laudabiles fructus
ferunt; si fortes creantur fortibus & bonis;
si in juvencis, si in equis patrum virtus est;
nec imbellem progenerant aquila columbam;
quanto id magis consentaneum est usque venire
hominibus, quibus & naturam & disciplinam da-
tum est, majorum suorum imagines agnosce-
re, eorumque praecclare gesta sibi ad imitan-
dum proponere? Ingentes quippe sunt ad
virtutem stimuli majorum laudes, factaque
fortia. Id quanquam ita sit, non tamen
ego, Generosissimum Comitem nostrum, ab
alienis, sed propriis, id est, ipsum hominem,
ipsum virum laudare constitui. Nam si de
bonis externis, quae Natura simul atque For-
tuna in Ipsum contulerant, verba facere
animus esset; DEVM immortalem, quantus
dicendi campus sese mihi offerret! Cui enim
ignota est, insignita Ejus corporis, supra qua-
dratam egregie compacta statura, prorsus ad
eum modum, quam in viris, imperio alioqui
dignissimis requirebat antiquitas? Cui veluti
cinnus accedebat, ea vultus comitas, ea ocu-
lorum hilaritas, ut planè representaret P. Sci-

pionem Africanum, aut adeò Casarem Germanicum: qui, ut Historici memoriæ prodiderunt, quacunq; vel pace vel bello moliebantur; ceu luminibus quibusdam illustrata, longè clariora atq; illustriora reddebant.

Multo minus etiam me diffundam oportet, circa splendidissimam Ejus prosapiam; utpote, quæ jam aliquot seculis, non Germania tantum, sed & vicinis longè lateq; locis, suffecerit plures tam pace quàm bello viros verè insignes. Quis enim ignorat Patrem Ejus CONRADUM, Virum ob antiquam virtutem & fidem planè Germanicam, ut multis aliis Germaniæ Principibus, sic in primis magno illo & Celsissimo OTTONI HENRICO Electori Palatino, carissimum? Quid de matre ELISABETHA, Matriona Generosissima dicam? quæ ut fratres habuit duos, toto orbe viros celebratissimos, WILHELMUM Aurania Principem, & JOHANNEM Comitem Nassovium: ita illa ipsa, eo ingenio, iis moribus, eâ vitæ sanctimoniâ atq; prudentiâ fuit, ut dubitares, an fratres plus gloriæ sorori, an soror fratribus plus ornamenti addiderit. Non
jam

jam avum PHILIPPVM commemoro, qui
primus Comitatum suum à fermento Pontifi-
cio liberauit: non proavũ BERNHARDUM,
cujus fidem, providentiam, dexteritatem,
MAXÆMILIANVS primus Imperator, tam
domi quàm foris, in gravissimis negotiis, &
expeditionibus maximè Burgundicis, habuit
quam exploratissimam. Quid quæso profe-
ram de OTTONIS nostri Generosissimi ab-
avo OTTONE? cui, si ullus unquam ex po-
steris suis, sapientiã, rerumq; administra-
rum amplitudine similis fuit, hic certè fuit, de
quo jam verba facimus. Uterq; enim ob meri-
ta innumera, duob. FRIDERICIS Palatinis,
alter Victorioso, alter nostro FRIDERICO IV.
Electori serenissimo, gratissimus pariter ac u-
tilissimus exstitit. His majoribus ortus,
his parentibus progenitus, Comes noster gene-
rosissimus; iisdem etiam dignam minimeque
degenerem sobolem se præbuit. Nam si
gentis atq; familiæ, non minus quàm arboris
generositas, ex fructuum probitate cognosci-
tur, & ex virtutis suæ merito diligitur, (quod
meritum, quo diutius in eâdem stirpe per plu-
res &

res atates transfunditur, eò certè pretiosior
atque generosior habetur) Ille profectò præ
cæteris maximè diligendus venerit: utpote
qui primâ statim pueritiâ maximè æmulum
avite paternæque virtutis se ostenderit.
Nam sub patre institui cùm cœpisset, quid
quæso aliud ante oculos præterquam cultum
religionis habuit? Cui rei studuit alii præter
quam bonis moribus? quid obsecro petiit aliud
præter decus & honestatem? nam cum præ-
clarissima domi Exempla haberet; majorum
sibi suorum Virtutem non quam imitaretur,
sed etiam quam superaret proposuit. ita id
etiam consecutus est, ut in eam familiam,
quæ nullo modo fieri illustrior putabatur,
multum tamen luminis atque splendoris in-
tulerit. Hac itaq; ratione patriam disci-
plinam, candorem vitæ & sanctimoniam
non modo conservavit, sed postea etiam anno
millesimo quingentesimo octuagesimo quinto
studiis Serenissimi Electoris nostri FRIDERI-
CI IV. contubernalis factus, ita auxit &
confirmavit; ut Principi in primis carus, iu-
cundus sodalibus, gratus esset omnibus; &
illis

illis ipsis maximè, qui tum moribus & studiis
Illustrissimi Principis praeerant : à quibus
hanc laudem reportavit, quòd, non dico fa-
ctis, sed ne verbis, imò ne vultu quidem in
ullam modestiae partem peccaverit unquam:
multò minus ex illorum numero fuerit, qui
quandiu sub magistrorum manu & directio-
ne sunt, morigeros se aliquantum exhibent,
liberi facti, ceu vituli, qui obligati stabulo
simulatque emittuntur, in effrenatam postea
& indomitam quandam licentiam erum-
punt. Ergo postquam doctrinâ aliisque
exercitiis, maximè armorum, egregiè esset
instructus, animum ad militiam applicuit:
cùmque anno millesimo quingentesimo octua-
gesimo nono HENRICVS IV. Gallia & Na-
varra Rex, quem nuper durum & triste, hoc
est, parricidale fatum sustulit, militem in Ger-
mania colligeret, Ille nomen suum quoque
dedit; Regique per quadriennium fermè con-
tinuum, fidem suam atque industriam ita
probavit, ut, quanquam adolescens adhuc,
vix septendecim annos natus, adeò tamen
impleverit omnes partes boni militis, & fu-

B

turi Ducis, ut ob membrorum firmitatem
probè compactam, certaret cum veteranis,
etatis etiam stata; nec interim destitueretur
consilio, sed, quæ rara copula est, & prælio
promptus foret & providentiâ non contem-
nendus: hoc est, exhibuit Gallie hominem
prorsus ambidextrum, fuitque dux antea
quàm miles, veteranus quàm tyro, vir pro-
pemodum quàm adolescens; virtusque non
annis, sed anni virtute in eo metiendi venie-
bãt. Imitatus in hoc insignes illos ac magna-
nimos belli Duces, Augustum Casarem &
Scipionem; quorum uterque circa annum
decimum septimum & octavum, sago togam
permutato, in castra venit, cumque hoste sæpè
conflixit; felicissimè verò ob causas honestissi-
mas bella sua ad exitum deduxit. Reli-
ctâ Galliâ, ubi ut diximus, per quadrienni-
um continuò militavit, Anno millesimo
quingentesimo nonagesimo secundo in ALSA-
TIAM cum Principis ANHALTINI exerci-
tu se contulit; ibique bellum gerente LOTHAR-
RINGO cum Capitularibus Evangelicis Epi-
scopatus Argentoratensis, sub auspiciis illu-
strissi-

*striffimi Principis Domini FRIDERICI ER-
NESTI Marchionis Badensis &c. unà cum
duobus fratribus, EBERHARDO & VVIL-
HELMO, magna atque egregia sua virtutis
peritiâq; bellicæ specimina edidit. Et cùm
generosum, secundum Sophoclis sententiam,
vel benè vivere, vel strenuè mori, vel certè
utrumque prestare oporteat; Generosissimus
Comes noster non contentus uni atque alteri
expeditioni interfuisse; sed cùm subsequēti an-
no millesimo quingētesimo nonagesimo quar-
to, Frater Eius EBERHARDUS, Heros ille
fortissimus, qui in sex expeditionibus celes-
tissimis, GALLIÆ, GERMANIÆ & BELGII;
modò capitaneum, modò magistrum equi-
tum, modò ducem egerat strenuissimum, ab
Ordinibus Statuum Belgicorum, ad oppu-
gnandam munitissimam urbem GRVNIN-
GAM, Dux quatuor mille peditum, & tre-
centorum equitum designaretur; Ille Fratri
ceu fidus Achates sese adiunxit; urbemque
portentoso oppugnationum inauditarum mo-
limine, potestate truculenti Iberi, suo consi-
lio, suâ manu eripere iuvit. Ex Belgio*

unà cum fratre anno sequente, millesimo
quingentesimo nonagesimo quinto, in Gal-
liam denuò secessit; cumque à Rege HENRI-
CO, Frater Legati summi locum obtineret, Ille
eidem vicarius fuit, donec in obsidione urbis
FERÆ Tartenorum Metropolis, Frater
EBERHARDVS non aperto Marte, sed insi-
diante ei casu, globo tormentario lethaliter læ-
sus, paulò post obiret; ibi Ille solus exercitui
Germanico præfuit, eâ quidem laude, ut ei
nec in eligendo consilium, nec in imperando
prudentia, nec in obeundo alacritas, nec in
exercendo labor, nec in conficiendo industria
contentioque deesset: magno in angustis re-
bus animo, incredibili temperantiâ in secun-
dis, summâ in utrisque constantiâ utebatur.
Denique bellicis tumultibus in Gallia sedatis,
militem in Germaniam reduxit; eoquè anno
ob singularem rei militaris peritiam, à MAU-
RITIO Illustrissimo Hassiæ Landgravio,
militiæ eius, quæ pacis tempore belli observa-
ret vices, præficitur. Idem munus, eidem
impositum anno millesimo quingentesimo no-
nagesimo septimo in Palatinatu inferiore, ab
Ele-

Electore Palatino serenissimo : in quo pracla-
rè admodum se gessit usque ad annum millesi-
mum sexcentessimũ quartũ; ubi ducta in uxore
URSULA Comitissa de GLEICHEN, &c.
femina nulli sui ordinis castitate, pietate, de-
xteritate, & in primis amore in maritum se-
cunda: quæ ita vivit, vel potius sic vixit
(nam ut nunc se res habet, ita se macerat &
conficit, ut ea vita qualibet haberi morte du-
rior atque miserior queat) sic inquam vixit,
ut fama illius concordissimi coniugii (quo
non aliud convenit generosius unquam) ad
plurimorum hominum aures pervenerit.
Eodem & anno provehitur à summo nostro
Præfecto Domino Electore, in præfectum
Prætorio, quem MARESCHALLVM voca-
mus: quod ipsum onus adeò erectis subiit hu-
meris, ut minimis se adprobaverit & maxi-
mis; atque ubi alii invidiam sibi atque odi-
um largiter fœnerantur, Ipse contra favo-
rem benevolentiamq; omnium meruit; aliis
quidem etiam virtutibus, sed maximè ta-
men comitate ac mansuetudine; utpote qui
tantâ facilitate interpellantibus præberet adi-

tus; ut neque tempore neque loco ullo unquam
quisquam exclusus sit, quin & Eum adire, &
qua vellet liberè loqui posset. Quid mirum?
cum omnes actiones, omnia munera quae obi-
bat, grato quodam sermonis lepore condiret,
aspectuque frontis decoro mirum in modum
illustraret. Imitatus Divi Augusti morem,
cuius meminit Suetonius, qui confirmaret
cunctantius adeuntes, etiam querimoniis
explicatis, & ne quid adhuc sileretur, inter-
rogaret. Eo in officio in presentem annum
dum perseverat, non cessavit interim lauda-
bilem operam navare Electori nostro Cle-
mentissimo, in Legationibus ad Belgas, ad
Gallos ad Britannos; quibus universis ac
singulis, ita exsinnavit in rebus tractandis
religionem atque integritatem, in exsequen-
dis industriam & diligentiam, in consiliis
moderationem ac prudentiam, ut nulli non
fuerit in pretio atque in amore; inviderentque
Palatinatui talem Gemmam, qua longum
adhuc longumque, publico suo privatoque
bono, eadem provincia uti frui potuisset,
nisi pestifera illa Papa factio, eò deduxisset
vene-

veneni sui lethiferam vim; ut eidē alexiphar-
macon opponere haberent necesse, Germania
Electores, Principes, Urbesque primaria; si
religionem à contagione nefanda, si liberta-
tem à servitute intolerabili custodire ama-
bant. Igitur dum communi concordia
conantur bellum sui tutandi causâ, flammâq;
erumpentem avertere satagunt; eligitur cor-
datissimus Ille Comes OTTO, à Serenissimo
nostro, ut præesset copiis Palatinis, obsessuris
unâ cum fœderato milite, infausti & ominosi
nominis oppidum MOLSHHEIM; quod, dum
non statim vi & mucrone ferri obtinere qua-
runt; noctuque ex hostibus plures presidis
nostris habitu amicorum propius accedunt,
excitatoquē tumultu in parte castrorum, Ipse
animi impetu generoso, tendit unâ cum suis in
eam partem, qua hostem, circumvenire puta-
vit: sed statim proh-dolor in primo aditu glo-
buli ictu immortalitate illud dignissimum Pe-
ctus traicitur: atque sic egregius Ille ductor,
quo nemo unquam antea superiorum, aut di-
cenda pensius cogitavit, aut consultius cogita-
ta disposuit, aut disposita maturius expediuit,
patuit

patuit in aperta fraudi, alter veluti Marcellus, quem insidia Punica ab Annibale submissa, debita subtraxerunt victoria. O etatis nostra decus! ô clarissimum seculi nostri lumen! quid Tibi inter tot & tanta, aut natura, aut studii, aut fortuna ornamenta concessum erat, quod non ad communem patriæ salutem tibi datum esse arbitrareris? Quamobrem non est cur parum nostrum Comitem vixisse doleamus: quandiu enim homines erunt, tandiu memoriam, summâ suâ cum gloriâ retinebunt: eruntque plurimi non in Germaniatantum, sed Gallia, sed Anglia, sed terris longè disitis aliis, qui constanti ore affirmabunt, Illum à perenni contestataque virtute Majorũ per illustri celebrique familiâ, parentibus generosissimis genitum; adolescentem optimum militem, optimum ducem fuisse; solidâque virtute suprâ plures nostri ævi homines insigniter excelluisse. Tantum ergò abest, ut hoc ipsum fatum quis ominis mali habeat in futurum, aut adeò sinistrore divertat interpretatione; ut vel ideò tanto audentius deinceps in hostem illum nostrum
tende-

tendere debeamus: gnari, & Protesilaum victimam factum pro Græcis contra Troiam; quæadmodum & Monæcum pro Thebanis contra Argivos; quemadmodum & Codrum Atheniensium regem aduersus Spartanos; quemadmodum alios atque alios, tam Poetis decantatos, quàm Historicorū monumentis celebres: gnari præterea, quibuscunq; initiis prosperis, subsequutum finem funestum; adeo quidem ut non dubitet asseverare Vegetius libro III. capite XXV. si quis hunc casum ultimū putat, cogitet, eventus omnium præliorum, inter initia contra illos magis fuisse, quibus victoria debebatur. Quod ipsum etiam deinceps incruentā illius civitatis deditio re ipsā experti sumus; quodq; exemplorum locuplete farragine facile obsignarem, nisi me punctum temporis reliquum vela contrahere juberet; & tantum non auribus inhaeret vox ea Comitum OTTONIS nostri, quā detestari solebat mortem longam, mortem lentam, diuturnisq; interpolatam morbis; eodem nimirum ingeniatus modo, quo Iulius Cæsar, qui cui-dam interroganti, quod nam genus mortis esset commodissimum? respondit, repentinum atque

C

inopinatum. Et taliter illud ipsum cense-
ri à
Diis, hoc est, nullum maius premium dare ami-
cis suis Deos, quàm mortem subitanam; experti
sunt varii: inter quos eminent, Iuvenes illi Si-
culi, Cleobis & Biton; ut par fratrum Amphi-
nomus & Anapus, nec non Delphici templi con-
ditores, Agamedes ac Trophimus. Sic igitur
in ipso adhuc iuventutis flore, in ipsis carceribus
gloriarum suarum ostentata est nobis simul & ra-
pta, illa candida, illa audax, illa modesta a-
nima; uti ratificaret dictum Menandri, quo
voluit DEO amatos, non diurnare in his terris,
sed iuvenes subduci in cælum, relicto interim fru-
ctu æternæ gloriæ immarcescibili. Macte hoc
vitæ exitu cruento, Comes Generosissime, macte
fine tam subitaneo, quem tantum non animo Tuo
presagiisti; ideoque antequam ei Te accingeres
expeditioni, de ultima Tua voluntate mansu-
ras fecisti testamenti tabulas. Quidni enim tale
quid augurareris, poneresque mortem quasi in
procinctu, cui cognitissimum erat, Martem for-
tissimum quemque sibi propriè pignorare, con-
temto timidissimo quoque? Quidni præterea do-
tissimus omnium bonorum, quæ Natura, Vir-
tus,

tus,

tus, Honor, Sors, Musa in mortalem aliquem unquam contulerunt; dignum praeterea Te duceres eâ morte quam praedica veras? Et presenti Et futuro seculo verè beatus; verè beatus inquã, siue Christianã professionem intueamur, quam in Concione sua funebri dilucidè satis diduxit vir Reuerendus atque Clarissimus Dominus Bartholomæus Pitiscus; siue etiã Ethnica contemplemur dogmata. Nam si longior quæq; vita, etiam esset optima; nusquam inueniremus, ex antiquis eminentissimos quosque pauciores vixisse annos: Patroclum inquam Et Antilochum, Sarpedonem puta Et Memnonem, ut Et Achillem Et Hippolytũ, Et Alexandrum Magnum, Et sanguinis eiusdẽ Pyrrhum; omnes aut Deis natos, aut Deorum liberis nepotibusque. Quid enim ineptius (ne quid acerbius dicam) quàm cogitare, Deos suis ipsorũ natis, Et quos maximè dilexerunt, velocem prestitisse obitum, nisi eum ipsum existimassent omnibus omnium esse præstantissimũ? Quid? Sed iam hora mihi intercidit sermonis filum. Maçte igitur iterum hoc fato Tuo, Comes Excellentissime, maçte hac animi nostri qualicunq; gratitudine, qua vlti-

mas Tuas exsequias prosequimur; affectu maiore quàm effectu, voluntate uberiore quàm facultate. Det DEUS Opt: Max: ut quos annos Tibi subtraxit, eosdē distribuat cum scœnore suo, non illo nostro centesimo, sed illo omnium uberrimo, hoc est, cœlesti: distribuat, inquam, mœstissimæ Dôminæ VIDVÆ, Generosissimo Germano Fratri, Domino IOHANNI-ALBERTO &c. ut etiam reliquis Dominis FRATRIBVS & familia SOLMENSIS Comitibus verè generosis; quique adeò nunc in Martiis castris versantes, magis solliciti sunt de fama, de honore, de gloria; quàm de periculis, de incommodis, de ultimo fato: nullum discrimen detrectant pro religione reformatâ, pro libertate a vitâ, pro decore deniq; & imperio Patriæ suæ Germaniæ: quam ipsam Patriam, uti supremum Numen tutela suâ commendatam habere dignetur, inq; ea nostrum columen, serenissimum ELECTOREM incolumem servare non gravetur; ardentium suspiriorum voto, unâ cum toto hoc auditorio, quorum animos ex vultu facilè cognosco, voveo, opto, venerorque.

